

Національний
банк України

Вимоги до управління кредитним ризиком

Впровадження вимог Положення про
організацію системи управління ризиками
в банках України та банківських групах

Надія Мешенко

Київ, 18 / 19 вересня 2018 року

Визначення понять

Активна банківська операція

усі види кредитних операцій, операції з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, операції з придбання цінних паперів, дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за господарською діяльністю, інші активні банківські операції, включаючи нараховані за всіма цими операціями доходи

* Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, постанова НБУ від 30.06.2016 р. № 351 (зі змінами)

Банківська книга

Кредитний ризик

Торгова книга

**Ринкові ризики
(ризик дефолту)**

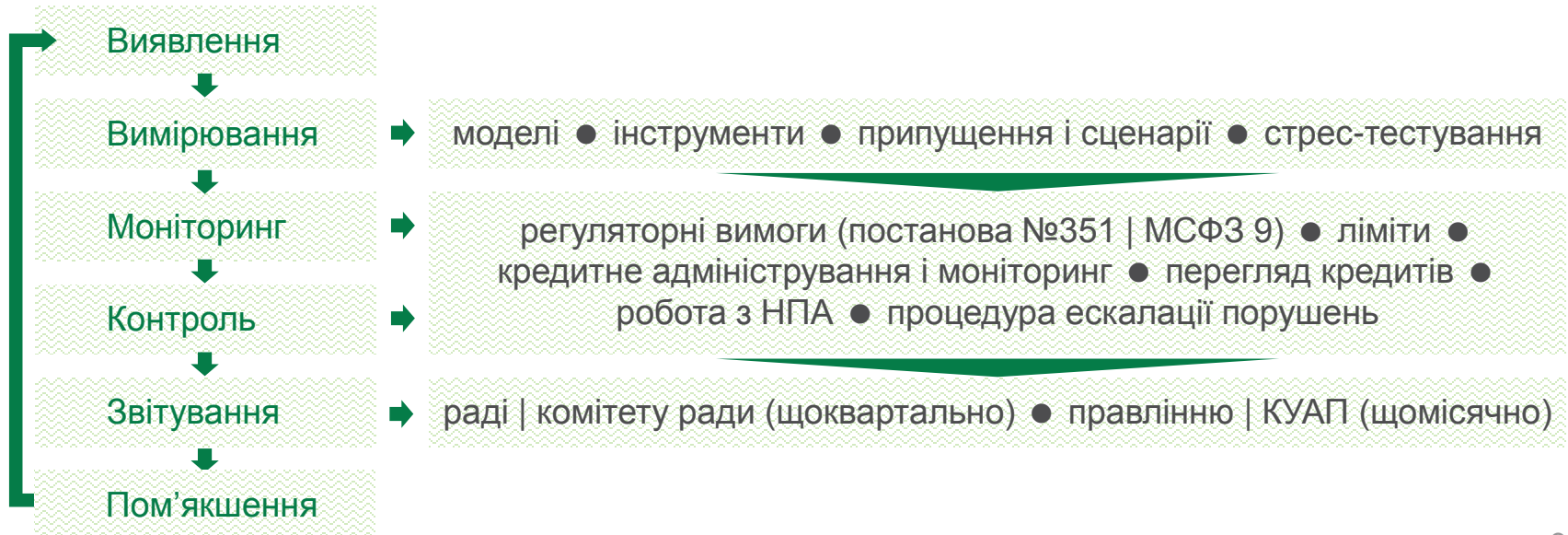
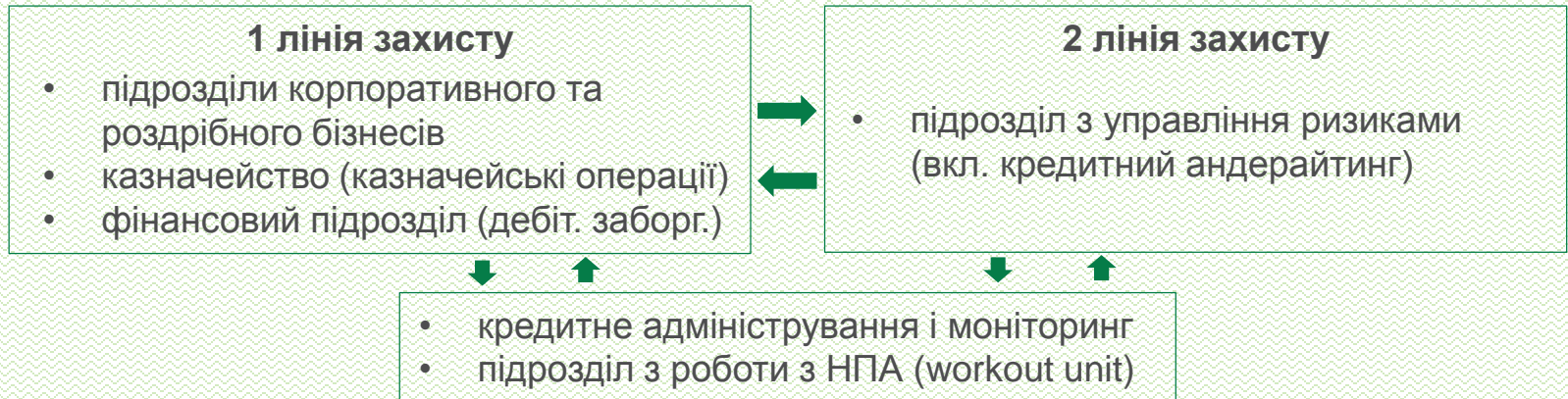

Загальні підходи до управління кредитним ризиком поширюються на управління кредитним ризиком дебіторської заборгованості.

Доречним є визначення на рівні банку окремих вимог до виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитного ризику для дебіторської заборгованості з урахуванням особливостей цього виду активів.

Процес управління кредитним ризиком

Організаційна структура процесу управління кредитним ризиком

Управління кредитним ризиком у кредитному процесі

Бізнес-діяльність

1

визначення
кредитної політики

2

розгляд кредитної
заявки і ухвалення
кредитного рішення

3

робота з клієнтом
після видачі кредиту

4

повернення
кредиту з
відсотками

Управління ризиками та підтримуюча діяльність

- визначення ризик-апетиту / ліміти
- політика, порядок і процедури управління кредитним ризиком

- кредитний андерайтинг (висновок кредитного аналітика | автоматичний)
- оцінка застави | вимоги до СОД¹

- кредитне адміністрування і моніторинг (індивідуальний | портфельний)
- перегляд кредитів

- виявлення та управління НПА²
- списання НПА

¹ СОД – суб'єкт оціночної діяльності.

² НПА – непрацюючі активи.

Управління окремими видами кредитного ризику

Ризик країни Трансфертний ризик

здійснення активних операцій з боржниками або контрагентами, що є резидентами інших країн

Ризик контрагента

- передрозрахунковий ризик (pre-settlement risk)
- ризик розрахунків (settlement risk)

здійснення активних операцій, за якими кредитні збитки мають подвійне походження:

- “традиційні” кредитні збитки через невиконання контрагентом узятих на себе зобов’язань
- “ринкові” кредитні збитки через реалізацію ринкових ризиків (валютні операції, операції репо, операції з деривативами)

Ризик інвестицій у дочірні компанії

здійснення інвестицій у дочірні компанії

Додаткові джерела

- Basel Committee on Banking Supervision, Management of banks' international lending: country risk analysis and country exposure measurement and control, March 1982 <https://www.bis.org/publ/bcbsc122.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Sound Practices for Banks' Interactions with Highly Leveraged Institutions, January 1999 <https://www.bis.org/publ/bcbs46.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Credit Risk Modelling: Current Practices and Applications, April 1999 <https://www.bis.org/publ/bcbs49.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Summary of responses received on the report 'Credit Risk Modelling: Current Practices and Applications', May 2000 <https://www.bis.org/publ/bcbs71.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Principles for the Management of Credit Risk, September 2000 <https://www.bis.org/publ/bcbs75.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Best Practices for Credit Risk Disclosure, September 2000 <https://www.bis.org/publ/bcbs74.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Range of practices and issues in economic capital frameworks, March 2009 <https://www.bis.org/publ/bcbs152.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Sound practices for backtesting counterparty credit risk models, December 2010 <https://www.bis.org/publ/bcbs185.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Standards, Supervisory framework for measuring and controlling large exposures, April 2014 <https://www.bis.org/publ/bcbs283.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, The Joint Forum, Developments in credit risk management across sectors: current practices and recommendations, June 2015 <https://www.bis.org/bcbs/publ/joint38.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Guidance on credit risk and accounting for expected credit losses, December 2015 <https://www.bis.org/bcbs/publ/d350.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Principles for sound stress testing practices and supervision, May 2009 <https://www.bis.org/publ/bcbs155.pdf>
- Basel Committee on Banking Supervision, Consultative Document, Stress testing principles, December 2017 <https://www.bis.org/bcbs/publ/d428.pdf>
- EBA, Credit risk, Technical Standards, Guidelines & Recommendations <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk>
- EBA, Guidelines on institutions' stress testing, July 2018 <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2282644/Guidelines+on+institutions+stress+testing+%28EBA-GL-2018-04%29.pdf/2b604bc8-fd08-4b17-ac4a-cdd5e662b802>